

Uteksaminerte studenter mars 2004

Cappelen, Cornelius: A liberal egalitarian perspective on distributive justice in the EU.

Larsen, Erling Steine: Civil-Military Relations: Continuity or Change? A Comparative Analysis of El Salvador, Guatemala and Honduras.

Marsteinstredet, Leiv: Political Institutions and their effect on democracy in the Dominican Republic. -A critical assessment.

Sandnes, Merete: Det personlige vinklingspress. -En innholdsanalyse av norske og svenske avisers dekning av politiske valgkamper i tidsrommet 1953-1998.

Thesen, Gunnar: Parti, velgere, media og politikk. Innflytelse på Stortingets dagsorden gjennom representasjon og agendasetting 1985-2001.

Ruhrgas-stipend til sampol-studenter

På programkomitémøtet for Ruhrgas-programmet for statsvitenskap i Berlin 26. mars ble fem masterstudenter i sammenliknende politikk tildelt stipend for 2-5 måneder for studier ved tyske universiteter. De fem er:

Sveinung Arnesen
Åshild Skard
Eirik Nestås Mathisen
Janne Lønsethagen
Tord Lindén

Neste søknadsfrist for stipend fra Ruhrgas-programmet er 1. oktober 2004. Opplysninger om stipendprogrammet finnes på Norges forskningsråds hjemmeside: www.forskingsradet.no/is

Stein Rokkan Memorial Lecture 2004

holdes av: Professor Pippa Norris, Harvard University. Som kjent holdt den islandske presidenten, Ólafur Ragnar Grímsson, Rokkan-forelesningen for 2003 noe forsinket den 17. mars 2004. Til å holde Rokkan-forelesningen for 2004 er Professor Pippa Norris, Harvard University, invitert. Hennes forelesning vil finne sted 8. september 2004, og temaet for forelesningen vil ta utgangspunkt i hennes nye bok med Ronald Inglehart om *Sacred and Secular: Religion and Politics Worldwide*. Vi kommer tilbake med informasjon om tid, sted og tittel på forelesningen.

Studietur

Allerede høsten 2003 begynte en gruppe studenter fra Sampol 100 å planlegge studietur for studentene som skulle ta Sampol 110 neste semester. Ved semesterstart våren 2004 var det bestemt at turen skulle gå til Berlin og Brussel, og det skulle være en sosial tur med faglig forankring. Like etter påske, 13-22. april, reiste en gruppe på 53 studenter med buss fra Oslo. De viktigste postene på det faglige programmet var den norske ambassade i Berlin, EU-kommisjonen i Brussel og NATO-hovedkvarteret i Brussel.

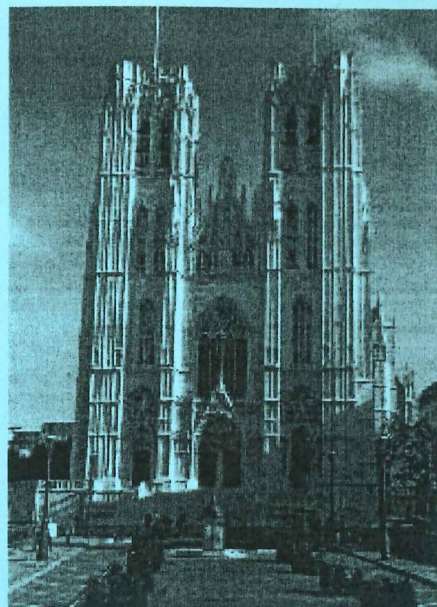
Påskan var ikke mer enn akkurat ferdig da 53 reiseklare studenter fra Sampol 110 hadde oppmøte på Oslo Busstasjon Galleriet for avgang mot kontinentet. En romslig dobbeldekker var leid inn, og mang en time på den 10 dager lange turen ble tilbrakt på bussen. Turen gikk gjennom Sverige, og ved bruk av ferge var man i Berlin allerede neste formiddag.

På den norske ambassaden i Berlin ble vi møtt av representanter for den norske delegasjon, som holdt foredrag og omvisning på ambassadekomplekset. Foredraget handlet om norsk-tysk politikk, og la særlig vekt på forholdet mellom de to landene. Man kom også inn på hvordan ambassaden jobbet politisk for å fremme norske interesser og hvordan hverdagen deres så ut. En omfattende omvisning på det nordiske ambassadekomplekset, som er det eneste av sitt slag i verden, var også en del av besøket.

Da svært mange av studentene ikke kjente hverandre fra før, var det lagt opp til et bredt sosialt program, bl.a. med obligatoriske sightseeingturer og fellesmiddager. Det man hadde av fritid de øvrige dagene i Berlin ble brukt til shopping, Riksdagen, Brandenburger Tor, Tiergarten, dra til Sanssouci for å se på slott, eller ganske enkelt nyte en halvliter eller et glass rødvin i det flotte sommerværet.

Etter fem dager i Berlin gikk turen mot Brussel, hvor alle så frem til å besøke EU-kommisjonen og NATO-hovedkvarteret. Proporsjonalt med andelen byråkrater og diplomater, var det en regntung by som møtte oss. Gruppen bodde sentralt i Brussel med kort gangavstand til Grand Place og alle severdigheter. Belgias store delikatesser er som kanskje kjent sjokolade og øl, og de fleste sorter av begge deler ble behørig prøvet ut i forstandige mengder...

På EU-kommisjonen ble vi tatt i mot i kommisjonens egen sal, hvor også foredraget ble gitt. Fokus for foredraget var hvordan kommisjonen var bygget opp

Bilde viser: Den vakre gotiske St. Gudule-katedralen i Brussel

og hvordan kommisjonen arbeidet. Spesielt spennende var det å høre hvilke utfordringer og problemer de selv mente kommisjonen stod overfor, og hvor de mente veien trolig ville gå videre. En engasjert studentmasse fikk luftet så vel problemstillinger og spørsmål. Foredragsholderen ga uttrykk for at hun satt pris på å bli «grillet» og at det alltid var kjekt å få besøk av grupper med god basiskunnskap.

Siste post på det faglige programmet var NATO-hovedkvarteret. Første halvdel av besøket fikk vi en briefing på aktuelle politiske saker i NATO, en leksjon som ble gitt oss av en fra den tsjekkiske delegasjon. Den andre halvdel av besøket var en briefing gitt av Hanne Meldgård tilknyttet den norske delegasjon til NATO. Hun redegjorde for hvordan den norske delegasjonen jobbet og ga et spennende innblikk i hvordan hverdagen i Brussel utartet seg. Temaer som spesielt ble tatt opp var norsk deltagelse i internasjonale operasjoner, NATOs-fremtid og NATOs-utfordringer. Meldgård ga et friskt og inspirerende foredrag, som trolig bidro til å sette norsk NATO-politikk i et litt nytt lys.

Siste kvelden før avreise hjem, ble det arrangert fellesmiddag på restaurant, og samtlige deltakere var enig om at det hadde vært en svært utbytterik tur. Alle institusjonene ga et spennende innblikk i en hverdag vi ellers ikke kjenner så godt, og inspirer trolig enkelte sampolere til en internasjonal karriere. Selv om det faglige på turen var svært vellykket, er det nok den spesielle kjemien og det flotte sosiale felleskapet som oppstod som de fleste vil fremheve ved studieturen. Studenter som nesten ikke kjente hverandre før avreise kom hjem 10 dager senere som gode venner, så alt i alt, kunne vi ikke hatt en bedre tur.

Marius Orningård Madsen

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
Instituttstyrer:
1. amanuensis Nina C. Raaum
Kontaktpersoner:
Ragnhild Stolt-Nielsen
Terese Zeil

2/04

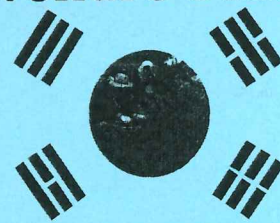
Nye bøker

Ramesh Mishra, Stein Kuhnle, Neil Gilbert, and Kyungbae Chung (editors): **Modernizing the Korean Welfare State.**

Towards the Productive Welfare Model (New Brunswick, New Jersey: Transaction Publishers, 2004, 334 pages; ISBN: 0.7658-0221-X)

Stein Kuhnle, en av bokens redaktører, har også bidratt med kapitlet «Productive Welfare in Korea: Moving Towards a European Welfare State Type?» (s. 47-64).

Modernizing the Korean Welfare State

Towards the
Productive Welfare Model
Ramesh Mishra, Stein Kuhnle,
Neil Gilbert, and Kyungbae Chung
editors

Forlaget presenterer forøvrig boken slik: Modernizing the Korean Welfare State analyzes recent developments in social and public policy in South Korea. Its focus is the new approach to Korea's system of social protection, known as the productive welfare paradigm. This volume brings together an international group of scholars to

SamPol aktuelt

examine the new paradigm and associated policy developments.

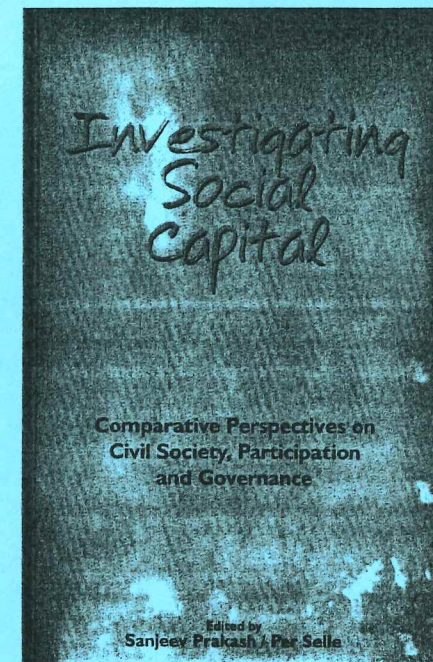
In the first part, contributors examine the significance of the productive welfare paradigm and recent policy developments within a broader comparative and international perspective. They question the commitment to welfare in the paradigm, viewing it largely as an example of a global trend towards the «enabling state» in which social welfare serves largely economic goals. Other contributors situate the new paradigm in relation to globalization and its implications for national strategies of social protection developed in earlier times. The new departure in Korea is compared to European welfare state development, and the contributors find it a bold attempt to fashion a comprehensive welfare state based on social rights.

In the second part, contributors focus on specific issues and policy areas. These include the degree to which Korea has been following a «prop-poor» growth policy. They evaluate developments in the area of unemployment and work injury insurance. They review the progress of policies in the area of social insurance and assistance, and the American system of income support for low income earners and its lessons for Korean policymakers. Other contributors review the public pensions system in Korea, and environmental protection policies are discussed and the impact of those policies on the poor and people of color, who are disproportionately exposed to environmental hazards.

Investigating social capital.

Comparative Perspectives on Civil Society, Participation and Governance (Sage 2004).
Boka er redigert av Sanjeev Prakash og Per Selle og gjev ei brei og tverrfagleg innføring i kva sosial kapital er og korleis sosial kapital er nytta i empirisk analyse.

Boka prøver å byggja bru mellom korleis omgrepet er forstått og nytta i ein vestleg kontekst og i u-landssamanheng. Perspektivet er dessutan vidare enn berre å sjå på kva rolle frivillige organisasjonar og meir uformelle samanslutningar spelar for utviklinga av sosial kapital. Særleg vert det lagt vekt på den viktige rolla «local government» kan spela for utviklinga av sosial kapital.

Det Norske Videnskaps-Akademi
Professor Stein Kuhnle ble 11. mars 2004 valgt inn som medlem av Det Norske Videnskaps-Akademi, i den Historisk-Filosofiske Klasse, gruppen for sosialøkonomi, sosiologi og statsvitenskap.

**Orienteringsmøte for
bachelorprogrammet
høsten 2004**
11. august kl. 13¹⁵-14⁰⁰
Stort auditorium, SV-bygget

Nye publikasjoner

«Norway: an amenable member of the OECD»

Nanna Kildal (Rokkansenteret) og Stein Kuhnle har bidratt med kapitlet «Norway: an amenable member of the OECD» til boken *The OECD and European Welfare States*, redigert av Klaus Armingeon og Michelle Beyeler. Boken er utgitt på Edward Elgar (Cheltenham, UK/Northampton, Massachusetts, USA) i februar 2004. Foruten en teoretisk innledning, en analyse av de interne prosessene i OECD, og et avsluttende komparativt kapittel består boken av 14 landstudier av OECDs anbefalinger om økonomisk politikk og velferdspolitik, og en vurdering av i hvilken grad disse er fulgt opp nasjonalt i medlemslandene. For Norges del er alle de årlige landrapportene (Economic Surveys) for perioden 1970-2000 gjennomgått. Foruten Norge er disse landene omfattet av analysene i boken: Danmark, Finland, Sverige, Belgia, Frankrike, Nederland, Tyskland, Sveits, Hellas, Italia, Spania, Irland, og Storbritannia.

«Alternatives to Neo-Liberalism in Social Policy?»

Stein Kuhnle har bidratt med kapitlet «Alternatives to Neo-Liberalism in Social Policy: Is the Nordic Welfare State Still Alive?», til boken *Administrative Reform in Asia: Proceedings of the International Conference on Reform in Public Administration and Social Services in Asia*, redigert av Chang Pao-min, Shirley S. Wang, og Angus K. W. Wong, utgitt av Macao Polytechnic Institute, Macao, 2003.

Presentasjon av stab

Lina Gaski, stipendiat

Jeg tok hovedfag ved institutt for planlegging og lokalsamfunnsforskning ved Universitetet i Tromsø i 1993. Dette studiet er bygget opp med teori fra samfunnsgeografi, sosiologi, statsvitenskap og sosialantropologi. Jeg har dermed en tverrfaglig bakgrunn og har også siden arbeidet på tvers av etablerte disipliner.

Fra jeg startet på hovedfag har det samiske samfunnet vært mitt interesse- og arbeidsfelt, men med utgangspunkt i ulike problemstillinger. Utgangspunktet for hovedoppgaven min var det som i store deler av det samiske

samfunnet fremstår som en svekking av offentlig legitimitet i ressurspolitiske spørsmål, og jeg analyserte konflikten mellom lokal samisk- og sentral statlig forvaltning slik den framsto for befolkningen i et samisk lokalsamfunn. Etter hovedfag arbeidet jeg et par år som forsker knyttet til et tverrfaglig prosjekt ved Universitetet i Tromsø/Nordisk Samisk Institutt i Kautokeino. Mitt fokus i dette prosjektet var muligheter og begrensninger for vedlikeholdelse og utvikling av samisk identitet i en marginal samisk region, med særlig vekt på den rollen kommunen spiller. Deretter har jeg vært ansatt i administrasjonen i Sametinget i flere år, mesteparten av tiden som førstekonsulent i Miljø og kulturvernavdelingen.

Så, etter noen år utenfor akademia, søkte jeg forskningsrådet om et doktorgradsstipend – og skal nå arbeide i tre år med temaet samisk politikk og identitetskonstruksjon. Utgangspunktet for dette prosjektet er et ønske om å kunne bidra til å forklare den manglende oppslutning og legitimitet Sametinget synes å ha i det samiske samfunnet. Sametinget driver nasjonsbygging og krever selvbestemmelse for det samiske folk. Samtidig har de fleste samer ikke skrevet seg inn i samemantallet, de deltar ikke ved sametingsvalgene og mange samer identifiserer seg heller ikke med nasjonsbyggingsprosessen. En videreutvikling av den samiske nasjon og Sametingets legitimitet vil derfor være avhengig av politikernes evne til å få medlemmene i det samiske sivilsamfunnet til å identifisere seg med politikken de fører og med Sametinget som politisk prosjekt.

Jeg ønsker å finne ut hvilke identitetsnarrativer som skapes og uttrykkes gjennom den offentlige diskurs omkring samisk politikk, og hva slags mottakelse disse får i det samiske samfunnet. En hypotese er at det er bestemte relasjoner av motsetninger mellom identitetsnarrativene som uttrykkes av den politiske eliten og hverdagsdiskurser om nasjon og identitet. Jeg ønsker å analysere dialektikken mellom disse diskursene, vise rekontekstualiseringen av diskursene lokalt, hvordan individer forhandler med diskursene og hvordan diskursene skaper muligheter og begrensninger for individer til å uttrykke samisk identitet. Særlig ønsker jeg å fokusere på hvilke strategier som er tilgjengelige for grupper som er dårlig representerte i den offisielle nasjonsdiskurs. Samtidig ønsker jeg svare på hvordan og hvorfor de politiske diskursene synes å fremme visse kollektive identifikasjoner, og hvilke konsekvenser dette har. Per Selle skal være veilederen min her på huset, og i tillegg har jeg en medveileder – en antropolog – i Tromsø.

Stipendiat

Ragnhild L. Muriaas er fra 15. april 2004 ansatt ved instituttet på et treårig prosjekt finansiert av Norges Forskningsråd. Prosjektet er en eksplorative komparativ analyse av variasjon i lokale politiske system i det sørlige og østlige Afrika med arbeidstittelen «Decentralisation and the political force of traditional authorities».

Prosjektets hovedfokus er to ulike reformprosesser som har hatt en betydningsfull effekt på lokale politiske system i det østlige og sørlige Afrika. Den første prosessen er reformer som tar sikte på å desentralisere makt fra sentrale myndigheter til lokale myndigheter. Den andre prosessen er reformer som søker å formalisere og spesifisere den politiske og juridiske posisjonen til tradisjonelle autoriteter (chiefs) i lokale samfunn. Disse to prosessene blir ofte satt i et motsetningsforhold, hvor den første anses for å styrke demokratisering, mens den andre anses for å være et hinder for demokratisering.

Tiltross for at tradisjonelle autoriteter blir sett på som et hinder for demokratisering, er det gjennomført få studier om deres rolle innen den statsvitenskapelige disiplin. En årsak til dette har vært en utbredt antakelse om at tradisjonelle autoriteter ville opphøre å eksistere ved modernismen og demokratiets inntog i Afrika. Denne antakelsen har imidlertid vist seg å ikke stemme. Tradisjonelle autoriteter har i enkelte tilfeller styrket sin posisjon både formelt og uformelt, og deres rolle fremstår ofte som fornyet og mer omfattende enn tidligere. Prosjektet etterstreber derfor å inkludere både reformer knyttet til desentralisering og tradisjonelle autoriteters rolle for å øke forståelsen for hvordan lokale politiske system i det sørlige og østlige Afrika fungerer.

Empiriske undersøkelser skal gjennomføres i to ulike deler. Første del introduserer den avhengige variabelen, som søker å vise hvilke former for politiske system som har oppstått som følge av de to nevnte reformprosessene. Fire kategorier av lokal styre er konstruert for å kunne klassifisere de ni land som inngår i analysen (Sør-Afrika, Botswana, Namibia, Mosambik, Zambia, Uganda, Malawi, Kenya og Tanzania). Klassifikasjonene i del én danner grunnlaget for neste del av prosjektet, hvor to kontrasterende eksempel blir valgt som dybdestudier for å forklare hvorfor variasjon har oppstått. Det

sentrale analytiske spørsmålet i denne delen av prosjektet er: Hvorfor har tradisjonelle autoriteter påvirket desentraliseringsprosessen i større grad i det ene tilfellet sammenliknet med det andre? For å unngå problemer knyttet til bivariat komparasjon, etterstrebes det å inkludere et ekstra dybdestudie om det er tidsmessig og økonomisk mulig.

Prosjektet er knyttet opp til et forskningssamarbeid mellom instituttet og CMI med navnet Political Institutions in Africa (POLINAF) og i tillegg et CMI-prosjekt om demokratisering i Malawi. Datainnsamlingen for første del av analysen er planlagt utført ved African Studies Centre ved Universitetet i Leiden og ved Afrika Instituttet i Uppsala. For andre del av prosjektet er det bevilget finansiell støtte for dybdestudier i to afrikanske stater. Dersom data for første del av prosjektet mangler, eller det blir mulig å utføre et ekstra dybdestudie, blir feltarbeidet utvidet.

SAMPOL med masterkurs i russisk politikk

I tiden 22. mars til 7. mai i vår arrangerte sampol, ved professor Stein Ugelvik Larsen, et masterkurs i Moskva for norske og utenlandske studenter. Kurset var lagt opp og ledet fra MGIMO-universitetet som vi for flere år siden etablerte en formell avtale med bl.a. med tanke på slike prosjekt. Hovedansvarlige fra russisk side var professorene Andrei Melville og Michael Ilyin, begge kjent som forelesere ved sampol tidligere.

Tittelen på kurset var: *First International Master Course on Russian Politics and Institutions in a Comparative Perspective*. Det ble gitt til sammen 28 dobbelttimer (ved MGIMO 1,5 time i strekk) i rene forelesninger samt 21 dobbelttimer språkkurs i russisk for begynnere og viderekomne. Med andre ord et meget intenst og kanskje anstrengende opplegg (og mye mer omfattende enn et masterkurs i Bergen). Det dekket emner fra russisk historie til lokalpolitikk i Moskva og hadde med bl.a. emner fra sikkerhetspolitikk og Den russiske føderasjonens forhold til EU, NATO og verden forøvrig. Kvaliteten på de russiske foreleserne varierte en del (som vi også har erfaring fra norske forelesere her hjemme) og vi har nå i gang en viktig studentevaluering av kurset med tanke på neste vårs opplegg.

Et hyggelig innslag var besøk i den norske ambassaden i Moskva. Ambassadør Øyvind Nordsletten var også med både som foreleser om norsk utenrikspolitikk overfor Russland, ved åpningen av kurset og ved utdelingen av kurs-sertifikatene siste dagen. Han ivret sterkt for at kurset måtte bli en årlig tradisjon og etter hvert med stadig større innslag av ikke-norske studenter. Dermed kan vi kan invitere til et virkelig internasjonalt miljø som vil gi våre studenter nye kontakter for fremtiden.

Til sammen gjennomførte 31 studenter masterkurset. Utenom studenter fra Bergen (suverent flest), Oslo og Trondheim hadde vi med studenter fra: Frankrike, Hellas, Kina, Ungarn og Tyskland. På grunn av den store tilstrømningen av studenter mot slutten, oppsto det enkelte logistiske problemer med innkvarteringen slik at studentene måtte bo på tre forskjellige steder. Dette skapte visse problemer med hensyn til den ellers gode kontakten studentene imellom, noe som MGIMO må satse sterkt på å forbedre til neste runde. Vi må også omorganisere selve essayskrivingen, slutt-eksamen og språk-testen til slutt, på en bedre måte, slik at alle får gjort sitt aller beste før de reiser hjem.

Sammen med Torstein Hjellums masterkurs i kinesisk politikk (som går i Shanghai i høstsemesteret) har instituttet slått an på en meget viktig linje med tanke på å utvikle våre tilbud i komparativ politikk. I stedet for å lage spesialkurs hjemme i Bergen kan vi bruke spesialister ute og gi undervisningen i det miljø som temaene direkte angår. Min erfaring med dette kurset er at vi (jeg) kan bidra herfra med forelesninger/seminar underveis der de teoretiske og komparative poengene blir sterkere understreket. Det er her vi har vår styrke og hvor vi kan komme i en fruktbar dialog med våre utenlandske kolleger. Da er vi også over i en forskningsmessig diskurs (for å tale i dagens språk!) som er meget lovende.

Stein Ugelvik Larsen

Gjest

Istvan Tarrosy (31) teaches as part-time lecturer at the Political Studies Department of Hungary's oldest university, the University of Pecs (founded in 1367).

He combines this with doctoral studies and research on developing countries, where he focuses on democratic transition, democratization and the development of civil society, the comparison of political cultures across the globe, especially with regard to East Africa, more closely with Tanzania. He teaches courses on political culture, political communication and globalization in English.

Istvan is also co-editor of the journal *SIEN Quarterly* (www.sienquarterly.hu). As his full-time job, he is managing director of «Europe House» in the heart of the city of Pecs (www.europah-az.pecs.hu). This institution is owned by the city and county councils, the university and the chamber of

commerce. Its major mission is to provide and disseminate information on the European Union and on EU relations with other parts of the world. Istvan has been organizing various international activities, conferences, seminars, workshops in different scientific fields, and also international cultural events, such as the International Culture Week in Pecs, a sister event of ISFiT in Trondheim (www.icwip.hu). Between 2001 and 2004 he worked as director of international relations at the University of Pecs. Today, he is still committed to develop international cooperation for his institution, therefore, he is in charge of organizing bilateral contacts for his department.

